

Το ελληνικό αδιέξοδο...

Του **Κώστα Στούπα**

Το 2015 οι Έλληνες δηλώσαμε συνολικά περί τα 75 δισ. ευρώ ως εισόδημα. Από αυτά τα 32 δισ. ευρώ προέκυψαν από μισθούς και τα 24,6 δισ. ευρώ από συντάξεις. Σε καμιά άλλη χώρα το εισόδημα από συντάξεις δεν έχει τόσο μικρή διαφορά από το εισόδημα από μισθούς. Πουθενά αλλού οι συντάξεις δεν αντιπροσωπεύουν το 32% του συνολικού εισοδήματος.

Γράφει ο Κώστας Στούπας

Αυτό είναι ένας λόγος που δεν συμφέρει να εργάζεται κανείς στην Ελλάδα και που όπως είναι φυσικό όποιος μπορεί, σηκώνεται, φεύγει από τη χώρα και ρίχνει μαύρη πέτρα πίσω του...

Αν επιμερίσουμε το συνολικό εισόδημα των 75 δισ. ευρώ σε κάθε πολίτη αντιστοιχούν περί τις 7,5 χιλ. ευρώ τον χρόνο ή 625 ευρώ τον μήνα.

Όπως όλοι γνωρίζετε το ελληνικό δημόσιο χρέος ανέρχεται περί τα 340 δισ. ευρώ. Αν το επιμερίσουμε στον πληθυσμό καθένας από τα 10 εκατ. Έλληνες χρωστάει περί τις 34.000 ευρώ.

Οι Έλληνες επίσης χρωστάμε στην εφορία περί τα 100 δισ. ευρώ σε συσσωρευμένες ληξιπρόθεσμες οφειλές, ήτοι 10 χιλ. έκαστος. Χρωστάμε και στα ασφαλιστικά ταμεία περί τα 30 δισ. που αναλογούν περί τις 3 χιλ. κατά κεφαλήν.

Ως δημόσιο χρέος και στο Δημόσιο (τα χρεοκοπημένα ασφαλιστικά ταμεία είναι η άλλη τσέπη του χρεοκοπημένου δημοσίου) κάθε πολίτης αυτής της χώρας χρωστάει 47 χιλ. ευρώ. Τούτο σημαίνει πως μια τετραμελής οικογένεια χρωστάει περί τις 188 χιλ. ευρώ.

Πέραν αυτών οι Έλληνες χρωστάμε σε γενικές γραμμές στις τράπεζες περί τα 200 δισ. ευρώ από τα οποία τα 100 δισ. ευρώ έχουν καταστεί ήδη ληξιπρόθεσμα ("κόκκινα"). Τούτα προσθέτουν κατά κεφαλήν άλλες 20.000 ευρώ από τις οποίες οι 10.000 είναι ληξιπρόθεσμες και αντιμετωπίζουν τον πέλεκου της κατάσχεσης.

Η πρόσθεση και του ιδιωτικού χρέους αυξάνει το κατά κεφαλήν χρέος στις 57-67.000 ευρώ και αυτό της τετραμελούς οικογένειας στις 228-268 χιλ.

Στις αρχές του 2018 πάνω από το 30% των εργαζομένων αμειβόταν με λιγότερα από 400 ευρώ τον μήνα, ήτοι 4.800 ευρώ τον χρόνο. Κάποιος στον οποίο αναλογεί ένα χρέος 50 χιλ. στο δημόσιο και 10-20 χιλ. στις τράπεζες καλείται να το πληρώσει με λιγότερα από 5.000 το χρόνο.

Αν υποθέσουμε πως μπορεί να ζήσει με 4.000 τον χρόνο (που δεν επαρκεί για το ενοίκιο, το ηλεκτρικό και το νερό σε διαμέρισμα λαϊκής συνοικίας) με τα 1.000 ευρώ θα χρειαστεί 50 χρόνια να το αποπληρώσει, αν το επιτόκιο είναι μηδενικό.

Αν το επιτόκιο είναι αυτό με το οποίο μπορεί να δανειστεί η χώρα αυτή τη στιγμή το συνολικό χρέος των 600 δισ. ευρώ περίπου αυξάνεται κατά 4% τον χρόνο ήτοι κατά 16 δισ. ευρώ. Σε 50 χρόνια όχι μόνο δεν θα έχει μηδενιστεί αλλά θα είναι υπερτριπλάσιο.

Η εξίσωση δεν βγάζει θετικό αποτέλεσμα ακόμη και αν μειώσουμε το επιτόκιο στο χαριστικό 1,5% που αυξάνει το χρέος κατά 9 δισ. τον χρόνο και αν αυξήσουμε το μέσο εισόδημα περί τα 600-700 ευρώ που είναι ο μέσος μισθός.

Ακόμη και αυτοί που δεν χρωστάνε σε εφορίες, ασφαλιστικά ταμεία ή τράπεζες πληρώνουν για αυτό το χρέος, μέσω αυξημένων φόρων, αυξημένων ασφαλιστικών εισφορών, αυξημένων επιτοκίων δανεισμού κλπ. Αυτός είναι ένας βασικός λόγος που οι μισθοί στην Ελλάδα είναι οι χαμηλότεροι στη Δύση. Οι άλλοι είναι η χαμηλή ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και η υψηλή διαφθορά, η γραφειοκρατία του δημοσίου... Με λίγα λόγια οι συντεχνίες και η κομματοκρατία είναι τα υπόλοιπα.

Όποιος φεύγει από τη χώρα για να εργαστεί και να δημιουργήσει οικογένεια στο εξωτερικό ξεκινά χωρίς αυτά τα βάρη. Θα μπορεί λοιπόν να εισπράττει πολύ μεγαλύτερο μισθό από τα 400 του χαμηλού ή τα 700 του μέσου μισθού (συνήθως δυο και τρεις φορές παραπάνω) και θα χρωστά λιγότερα. Το μικρότερο χρέος σημαίνει χαμηλότερο κόστος διαβίωσης γεγονός που αφήνει περισσότερα χρήματα στην τσέπη.

Είναι φυσικό λοιπόν που έχουν φύγει 500 χιλ. Έλληνες υψηλής ειδίκευσης και φυσιολογικό είναι να συνεχίσουν να φεύγουν και άλλοι όλο και μεγαλύτερων ηλικιών όσο οι συνθήκες υπερφορολόγησης θα γίνονται περισσότερο αβίωτες στην Ελλάδα.

Στη συνέχεια θα αρχίσουν να φεύγουν και οι ανειδίκευτοι όπως κατά τις δεκαετίες του '60-'70 και οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι συνταξιούχοι καθώς από κάποιο σημείο και πέρα οι μισθοί και οι συντάξεις θα έχουν μειωθεί τόσο που δεν θα μπορούν να εξασφαλίσουν -όχι αξιοπρεπή αλλά- ούτε στοιχειώδη διαβίωση.

Αν το 2010 αντί να χαράζουμε κόκκινες γραμμές κάναμε μεταρρυθμίσεις (συντεχνίες, διαφθορά, γραφειοκρατία), μειώναμε όσους αμείβονται από το δημόσιο στο μισό και δίναμε συντάξεις σε όσους είναι πάνω από τα 65, σήμερα η κατάσταση θα ήταν διαφορετική.

Ο χαμηλός μισθός θα ήταν πολύ υψηλότερος, το δημόσιο χρέος μικρότερο, τα "κόκκινα" δάνεια θα ήταν λιγότερα. Αν τα κάναμε όλα αυτά σήμερα θα είχαμε τράπεζες και ΑΕΠ πάνω από 250 δισ. ευρώ, αντί 180 δισ. που έχουμε τώρα...

Ο ΣΥΡΙΖΑ ανήλθε στην εξουσία υποσχόμενος "κούρεμα" στο 60% του δημόσιου χρέους, "κούρεμα" στα τραπεζικά δάνεια, ρυθμίσεις στις υποχρεώσεις προς το δημόσιο, κατάργηση του ΕΝΦΙΑ, τζάμπα συγκοινωνίες και εθνικές οδούς χωρίς διόδια. Όσο ήταν στην αντιπολίτευση με τις απατηλές υποσχέσεις και τη χειραγώγηση της αγανάκτησης εμπόδισε τους άλλους να κάνουν αυτό

που έπρεπε.

Φέρει μεγάλη ευθύνη γιατί με τις προσδοκίες που καλλιέργησε αύξησε και κατέστησε μη βιώσιμες όλες τις κατηγορίες των χρεών.

Στη συνέχεια τα ξέχασε όλα και προκειμένου να παραμείνει στην εξουσία για 2-3 χρόνια για να προλάβουν τα μέλη και στελέχη του να σκυλεύσουν ό,τι έχει απομείνει από το χρεοκοπημένο κράτος, αφήνει τα χρέη να αυξάνονται ασύστολα.

Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το κράτος και τα ασφαλιστικά ταμεία έχουν αυξηθεί περισσότερο από 50% από το 2014. Αύξηση παρουσιάζουν και τα "κόκκινα" δάνεια.

Το ΠΑΣΟΚ και η ΝΔ που κυβέρνησαν μεταξύ 2010 και 2015 δεν είπαν τόσα ψέμματα όσο ο ΣΥΡΙΖΑ αλλά δεν τόλμησαν να πουν την αλήθεια και να πάρουν ριζικά μέτρα. Προκειμένου να ανακόψουν τον ΣΥΡΙΖΑ προτίμησαν κάποιο είδος ατελέσφορης ήπιας προσαρμογής.

Η συνέχεια αποδεικνύει πως απέτυχαν...

Πριν λίγες μέρες έγιναν γνωστά τα σχέδια της Ν.Δ. του Κυριάκου Μητσοτάκη για τα χρέη. Στα σχέδια αυτά, σύμφωνα με όσα έχουν διαρρεύσει προβλέπονται:

"Για τα χρέη στην εφορία, από την επεξεργασία που έχουν κάνει στο κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης, έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι από τα 100 δισ. το μεγαλύτερο μέρος δεν επιδέχεται είσπραξης. Τα χρήματα αυτά αφορούν κυρίως σε πτωχευμένες επιχειρήσεις. Με βάση αυτό το σκεπτικό η ΝΔ προτείνει τις εξής ρυθμίσεις:

1) Με οδηγό τη σχετική απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας και με επικαιροποίηση των σχετικών κριτηρίων της ΑΑΔΕ, η ΝΔ προτείνει την διαγραφή των "ανείσπρακτων οφειλών".

2) Όσες οφειλές χαρακτηριστούν "εισπράξιμες", θα μπορούν να ρυθμιστούν σε μια νέα ρύθμιση μέχρι 120 δόσεις.

Ειδική μέριμνα θα υπάρξει σε οφειλές μέχρι 3.000 ευρώ, που αφορούν πάνω από 3 εκατομμύρια οφειλότες. Αυτές θα σπάσουν σε δύο κομμάτια. Το ένα από αυτά θα παγώσει και θα αντιμετωπιστεί, όταν αποπληρωθεί και η τελευταία ρυθμισμένη δόση.

3) Για οφειλές μέχρι 20.000 ευρώ, η ένταξη στη ρύθμιση θα γίνεται χωρίς αυστηρές προϋποθέσεις, ουσιαστικά μόνο με την αίτηση του οφειλέτη. Αντίθετα για μεγαλύτερες οφειλές σε Δημόσιο και Ασφαλιστικά Ταμεία, θα λαμβάνονται υπόψη εισοδηματικά και περιουσιακά κριτήρια.

Μεγάλη σημασία το οικονομικό επιτελείο της ΝΔ αποδίδει στη ρύθμιση των "κόκκινων" δανείων. Στόχος της προωθούμενης ρύθμισης είναι η προστασία των ευάλωτων νοικοκυριών και η αναδιάρθρωση των βιώσιμων επιχειρήσεων.

Όχημα για τη βελτίωση της κατάστασης που επιβαρύνει και τον τραπεζικό τομέα θα είναι η επικαιροποίηση του "στρατηγικού κακοπληρωτή". Στην επικαιροποίηση αυτή αναμένεται να αναφερθεί εκτενώς στην ομιλία του στη Θεσσαλονίκη ο πρόεδρος της ΝΔ."

Οι προτάσεις αυτές είναι στη σωστή κατεύθυνση. Το 2010 ή έστω το 2012 μπορεί να είχαν ανακόψει την αύξηση του καρκινώματος του χρέους στα σπλάχνα της οικονομίας. Το 2018 μάλλον είναι δύσκολο να τεθεί υπό έλεγχο το πρόβλημα.

Βέβαια οι προτάσεις αυτές αποτελούν μια πιο έντιμη και ρεαλιστική προσέγγιση από αυτή που είχε ο ΣΥΡΙΖΑ στην αντιπολίτευση και τώρα ποιεί τη νήσσαν περιμένοντας η βόμβα να σκάσει στα χέρια του επόμενου.

Αυτός είναι ο λόγος που ενώ φαίνεται πως η ΝΔ επελαύνει προς την εξουσία και ο ΣΥΡΙΖΑ καταρρέει, το χρηματιστήριο και ιδίως οι τραπεζικές μετοχές δεν προεξοφλούν διέξοδο στο ελληνικό αδιέξοδο.

kostas.stoupas@capital.gr

11.07.2018

Πηγή: www.capital.gr/